

2. Fra tanke til handling.

I starten af 50'erne dukkede filmen *Ung Mand med Trompet* op i biograferne. Jeg nåede at se den 3-4 gange inden 1953, men hvornår jeg så den første gang, husker jeg ikke. Bogen bag filmen skulle efter sigende være modelleret over Bix Beiderbecke's liv, men det kunne lige så vel være Bunny Berigan's. Hvorfor dette Hollywood-produkt næsten fik status af kultfilm dengang, er i vore dage svært at forstå, men den var lige vand på møllen for de, der allerede havde et romantiseret forhold til jazz. Adskilligt sværere var det at forholde sig til filmen om Louis Armstrong, *New Orleans*, der på dansk blev til "Jazzkongen". At Billie Holiday havde en helt inferior og ydmygende rolle som stuepige, var svært nok at kapere, men man fik indtryk af, at også Armstrong nærmest var en bifigur. Meget pænt sagt havde han fortjent adskilligt bedre!

Preben Louw, der ellers spillede klaver, havde en kort overgang eksperimenteret med en lånt kornet, og jeg følte mig også selv draget mod dette instrument. Medvirkende hertil var uden tvivl den unge fyr, Rick Martin, i *Ung Mand med Trompet*. Jeg besluttede mig for at lade det komme an på en prøve og købte derfor en trompet. For at tjene til afdragene og til undervisning, tog jeg et morgenjob som mælkebud i længere perioder. Det gik jo så ud over aftenerne, men alting har deres pris. Snart kunne vi begynde at musicere lidt i det Louw'ske hjem, uden at naboerne vandede sig alt for meget. Det hjalp en hel del, at en anden ung mand fra skolen, Knud Rasmussen, afslørede sig som klarinettist og passede godt ind i klanen. Det lykkedes undertiden på sælsom vis at kunne spille lidt efter skoletid i skolens sanglokale, hvor der var et hæderligt, veltjent Hornung & Møller flygel. Men pedellen var ikke begejstret for larmen og den ekstra ulejlighed. I det hele taget var det afgørende for et orkestres eksistens, at man havde et sted at øve, og for de, der spillede med piano, var det ekstra svært. Man tyede ofte til Frelsens Hærs bygning i et baghus i Griffenfeldsgade, der havde en masse små og mellemstore lokaler, hvor der åbenbart ikke foregik ret meget i dagtimerne. Stedets inspektør var en noget firkantet, humørforladt og brysk person, som man var lidt bange for, og som derfor udfyldte sit job godt!

Når man bevæger sig aktivt ind i musikken, støder man så også snart på begrebet **becifringer**. Det er jo ret åbenbart en forenklet måde at skrive det, der foregår i pianistens venstrehånd på, og som også kan bruges af de, de spiller strengeinstrumenter som bas, guitar eller banjo. Hvis man arbejder med plader som udgangsmateriale, kan man opøve en stor færdighed i at afkode harmonigangene her

og nedfælde dem som becifringer, endda fra støjfyldte eller primitivt indspillede, ældre plader. Det siger sig selv, at det var en væsentlig frihedsgrad, hvis et orkester rådede over én, der kunne lave becifringer til de numre, man selv ønskede at spille, frem for at måtte være begrænset af, hvad man kunne tiltuske sig fra andre. Først langt senere kom der becifringsamlinger i bogform.

Under krigen fik de danske swingorkestre hyppigt nye numre via den svenske radio; efter sigende behøvede man til sidst kun at høre nummeret et par gange, før det var ”hjemme i skabet”.

Sidst i september 52 var jeg til en koncert i Tivoli med The Ramblers, Torben Ulrich's Blue Note Jazzband og Riverside Jazzband, hvormed den københavnske trad-jazz for alvor blev skudt i gang. Et par uger forinden var nemlig den sagnomspundne ”Storyville Club” startet ved Langebro. Den havde til huse i en skummel marketenderi-barak på Kalvebod Brygge – omtrent ud for Puggaardsgade - med kælenavnet ”Negerhytten”, hvor om dagen havnearbejderne holdt til, mens de ventede på at få en dagshyre. At stedet var godt tilrøget og nedslidt, var tilsyneladende kun en charme mere for hard-core jazzfans, der vidste, at jazzten i sin tid var født og tildels opvokset i tilsvarende ydmyge omgivelser. Ved åbningen spillede The Ramblers med en ukendt englænder, Chris Barber, på basun. Barber var kommet til byen dagen før og havde haft premiére i Borgernes Hus, men her med Torben Ulrichs orkester. Jeg overværede denne begivenhed på nærmeste hold. Efter kun et par numre med deres faste basunist, Povl Eriksen, forlangte publikum højrøstet at få Barber, og nu hørte jeg for første gang et homogent New Orleans Band spille; det var jo sådan, det også lød på pladerne, så omsider at høre det i virkeligheden var som en drøm. Senere viste det sig, at Chris Barber også havde nået at indspille nogle pladesider med The Ramblers, de første danske af sin art. Jeg blev medlem af Storyville Club, men har næppe været der mere end nogle få gange. I april 53, umiddelbart efter en minderig aften med Ken Colyer's Jazzband, skulle hytten rives ned i forbindelse med byggeriet af Hotel Europa og de vejoplægninger, der blev en følge heraf.

Derimod kom jeg mere i Blue Note Club, ikke mindst fordi Torben Ulrichs Band, der huserede her, havde en fortrinlig pianist, Terkild Vinding, og den Kid Ory-inspirerede basunist Povl Eriksen. Blue Note holdt til i Grand Café på 1. sal i Ll. Kongensgade, over Skindbuksen, og kontrasten til kullepermiljøet i Negerhytten kunne dårlig være større. Det var her, Lulu Ziegler havde haft kabaret, og stedet henvendte sig derfor til et noget anderledes publikum. Her var gulvtæpper, lampetter og malerier og bløde sofaer til de heldigste, og det var elegante society-piger fra de nordlige forstæder, der svansede om musikerne. Når dansen gik vildest, svajede loftet i forretningen nedenunder faretruende! En aften dukkede der et fascinerende gæsteorkester op, som fik en time på estraden; det var Københavns Fodvarmere, som

havde levet sig stærkt ind i King Oliver-stilen, med to kornetter. Mange år senere skulle jeg selv blive medlem af dette orkester, men det er en ganske anden historie.

Det, at vi nu pludselig regelmæssig kunne høre New Orleans Jazz *live*, var en stor inspiration til selv at komme videre

Både Preben, Knud og jeg befandt os nu i sidste skoleår, så der var rigeligt at se til. Vi spillede, når lejlighed gaves, også med andre jazzgale jævnaldrende, og var i Storyville Club, da det tidligere omtalte Ken Colyer's Jazzband fra England gæstede byen i april 53. Der havde længe gået rygter om, at det engelske Crane River Jazz Band skulle komme, men det viste sig at dække over Chris Barbers nydannede orkester, der efter nogle forviklinger engagerede Ken Colyer som trompetist og leder. Det var det nærmeste, man kunne komme et professionelt Revival band, og kvaliteten af deres musik var klasser over, hvad de danske orkestre dengang kunne præstere. Jeg og Finn A. var tillige med på en *Riverboat Shuffle*, hvor man havde lejet en af Scarlett-bådene* til Landskrona og afholdt Jazzband-Ball med Colyer & Co. ombord. Orkesteret slog sig rigtig løs og stemningen var skyhøj. Ikke mindst når Lonnie Donegan, banjospilleren, underholdt med sin skifflegruppe. Jeg skrev en fristil om disse begivenheder, men dansklæreren delte tydeligvis ikke min entusiasme. Aftenerne med Colyer's band var som sagt de sidste klubarrangementer i den gamle "Negerhytte".

(*Bådene fragtede danskere over for at se filmen "Borte med Blæsten", der gik i flere år i Landskrona, og først langt senere kom op i Danmark. Scarlett var filmens kvindelige hovedperson).

Colyer's band var inspireret af den "ægte" New Orleans-stil, sådan som George Lewis og de andre, lidet kendte lokale grupper i New Orleans vel havde vedblevet at spille den, efter at de store navne var rejst til Chicago omkring 1917. I modsætning til disse, var de, der blev tilbage, kun semi-professionelle og havde, som det næsten altid havde været skik og brug, et almindeligt job ved siden af. Vel lød musikken mere "oprindelig", hvad mange uden tvivl opfattede som en ekstra kvalitet, men i mine ører også mere primitiv og mindre farverig end f. eks. Armstrongs, Dodds', Oliver's og Morton's opfattelse. For en dansk amatør var den imidlertid den mindst krævende tilgang, og George Lewis/Bunk Johnson-stilen blev i høj grad, og ikke mindst på grund af Colyer & Co., toneangivende indenfor de danske revival-grupper. I København holdt de 4 allerede etablerede orkestre (Fodvarmerne, The Ramblers, Ulrichs og Riverside Jazzband og senere Adrian Bentzons) sig dog til Chicagostilen.

Efter endt skolegang var vi nu mere frie mennesker end før, men stod desværre også uden øvelokale. Til al held kendte Knud den voksne søn af Snedkermester Victor Nordun i Hvidovregade. Olav Nordun var ivrig jazzinteresseret og spillede selv

trompet; i tilslutning til snedkeriet fandtes et annex til kunstneriske udfoldelser, og der blev da også både spillet og festet dér. Det blev os tilstået at kunne øve i dette ”atelier”, hvor der fandtes et ældre, men brugbart klaver. Knud var kommet i lære som radiomekaniker og skulle gå på aftenskole, men øvet blev der. Hvad man virkelig brænder for, finder man altid tid til!

Inde på selve snedkerværkstedet øvede med mellemrum et andet amatørorkester, Good Time Jazz Band, hvori befandt sig Jørgen Svare cl, Jens Jørgen Thorsen bjo, og Knud ”Store Mads” Ryskov Madsen på trommer. På kornet havde de formentlig Per Houlberg. De havde allerede nået en forbavsende høj standard.

Omkring Olav og hans kone Birgit Nordun samlede en broget skare af musikere og sæere eksistenser med kunstnerisk åre. En af dem var f. eks. Brandur Össursson, en saxofonist, der senere slog sig ned i Tórshavn og åbnede sit eget jazzværtshus dér. Der kom også nogle unge fyre, der spillede hhv. el-guitar, bas og tromme, og dem fik vi hurtigt indkorporeret i det, der endte med at blive *Dusty Road Muggers*. Det var Knud, der havde opfundet navnet, og det havde en god klang på engelsk. Først langt senere blev jeg klar over, at det betød noget i retning af ”Støvede indiske vej-krokodiller”. Ret beset var det jo et noget ufolkeligt navn, uden association til Hot Jazz overhovedet, men sket var sket, og der var så ingen vej tilbage. På trods heraf er der dog stadig enkelte ældre fans, der husker dette sæere navn*.

*) Der var endnu længe til, at verden skulle opleve kuriøse orkesternavne som Creedence Clearwater Revival, Jefferson Airplane, Bikstok Røgsystem og talløse andre af samme skuffe, så vi var måske i virkeligheden forud for vores tid!

De nu fuldt besatte Muggers øvede flittigt og fik chancen for et job efter jul. Vores første offentlige fremtræden fandt sted i beboerforeningen ”Danalund” nede ved Friheden, i det sydlige Hvidovre, den 28. januar 1954. En Finn Hagedorn, der boede i nabolaget og hørte til kredsen fra Hvidovregade, holdt et jazzcauseri, hvorefter vi spillede et par timer. Det gik ganske udmærket og gav en pæn omtale i en lokalavis. Forøgelsen af rytmegruppen udgjordes af Erling Mortensen, g, John Christensen, bas og Svend Madsen, trommer. Det var endda lykkedes at stampe en ganske ung trombonist op, Ove Knapp. Vi havde på det tidspunkt et repertoire på over 30 numre.

(Ved et mærkeligt sammentræf spillede jeg, nøjagtig på 50 årsdagen for vores debut, igen i Hvidovre, denne gang med Ib K. Olsens Jazzband. Olav Nordun og Bjarne Louw var mellem tilhørerne).

Reaktionen var forbavsende. De næste tre måneder havde vi pludselig 6 jobs, heraf de tre for Lejerbo i Hvidovre og ét på vores gamle skole på Nørrebro. Det sidste må

være kommet gennem *Old Boys' Network*. I juli vandt vi en amatørkonkurrence på den populære danserestaurant "Den Grønne" i Vallensbæk.

I august 54 var **Cy Laurie** og hans Band på Danmarkstourné og spillede bl. a. på en Riverboat Shuffle på Øresund. Når man sad nede i skibet og lyttede via højttalerne til orkesteret oppe i den store salon, kunne man føle sig hensat til at tro, det var Armstrong's Hot Seven, der spillede – så de gik rent ind hos mig. Hvis Laurie's gruppe havde været det første besøgende orkester fra England, i stedet for Colyer's, var George Lewis-begejstringen herhjemme muligvis ikke blevet helt den samme. Denne gang var det Finn A., der gik glip af en stor aften, men som soldat var han lovlig undskyldt; værnepligten varede omkring 1½ år på den tid. Preben og jeg gik nu på Polyteknisk Lærestanstalt og havde dermed udsættelse, til vi var færdige med studierne. Bjarne Louw havde derimod, efter et år som lærervikar i provinsen, valgt at tage sit år i Civilforsvaret på Bornholm, inden han begyndte at læse, så han var først tilbage i København medio 1954.

Det var omkring ved denne tid, at en munter og frisk ung fyr ved navn Jørgen "Freddy" Poulsen kom med i The Muggers, Hvordan det skete, er lidt uklart, men Freddy, der spillede banjo og var meget ivrig for at blive dygtig på dette instrument, faldt hurtigt godt til. Da han første gang mødte frem og præsenterede sig, opstod der et problem, idet vi så havde to gange Jørgen i band'et. Det viste sig heldigvis, at han også hed Freddy, selv om han ellers ikke brugte det, men for en nemheds skyld blev han så i vores kreds til Freddy. Ved en lejlighed betroede han mig, at et af hans forbilleder var Papa Charlie Jackson, og det er altid fint at stræbe højt. Han boede helt ude ved Lersø Park Alle, så det var rigtig besværlig at samles, når band'et skulle øve. Brødrene Louw disponerede dog over en NSU-motorcykel, der kom os til stor hjælp. Freddy fik rytmegruppen til at swinge, så det var en fryd, og det var ikke svært at forestille sig, hvorledes det måtte have været at spille med f. eks. Johnny St. Cyr. Freddy gik om sommeren klædt i en stærkt farvet T-shirt og lød, på grund af sin atletiske krop, også navnet Tarzan. Men *Freddy* beholdt han resten af livet.

Freddys tilkomst bevirkede, at vi indskrænkede rytmegruppen til blot piano og banjo, lejlighedsvis forøget med Bjarne Louw, når han var hjemme på orlov. Det var en god og pulserende baggrund á la Armstrongs Hot Five. Næsten alle andre orkestre havde trommer med, men det var ikke så ligetil at finde én, og det medførte selvsagt nye transportproblemer, foruden at skulle indøve med yderligere et orkestermedlem. Ove Knapp viste sig at være for urutineret; han var meget nedbøjet over at vore veje måtte skilles.

Det efterår dristede vi os til at tilmelde os den årlige amatørkonkurrence i Odd Fellow Palæet, som Ekstrabladet og det danske pladeselskab TONO afholdt. Der var en

indledende runde, som foregik en halv snes dage forinden i National Scala, en fin danserrestaurant, hvor unge rødder som os ellers aldrig kom. Vi slap gennem semifinalen og kom med til Odd Fellow Palæet søndag d. 14/11, hvor vi dog måtte erkende, at vi endnu var en smule grønne. Men det var alligevel en stor oplevelse nu at være med i det fine selskab og for første gang spille for et så stort publikum. Ceremonimester var Otto Leisner fra Radioen, der medbragte alle sine professionelle vittigheder, som dog ikke rigtig gjorde sig i Palæet. Først længe senere gik det op for os, at vi ved udtagelseskonkurrencen havde slået Royal Bluesmen (der senere tog navneforandring til Bohana Jazzband).

Nytårsaften var vi engageret af Anders Dyrup til at spille i sidelokalerne i Club Montmartre på Esplanaden. Adrians orkester spillede i den store sal, og man havde tilmed engageret en amerikansk gæstesolist, klarinettisten Albert Nicholas. Bedst som vi var i gang, kom selveste Mr. Nicholas ind og spillede med hos os i nogle numre. Han var ganske jævn og ligetil, og det kunne dårlig blive en mere strålende afslutning på vores allerførste år indenfor ”branchen”.

Deltagelsen i Amatørstævnet var ikke uden virkning, for vi fik en hel del jobs og var begyndt for alvor at blive kendte, i det mindste i Københavns-området. I vinteren 55 holdt vi ofte orkesterprøver på Strandmarksskolen nede ved Friheden i det sydlige Hvidovre. Vi havde fået kontakt til en ældre jazzkender, Alan Rasmussen, der også spillede trommer, og til en ny basunist, Benny Nielsen, der senere tillagde sig navnet Papa Benny. På hjemvejen fra disse aftener tog vi ofte ind og spillede i en nystartet jazzklub på Risbjerggaard,, Hvidovre Hot House, der havde vor gamle ven Olav Nordun ved roret. I februar og marts 55 var vi engageret af Slagelse Jazzklub til et par større Jazzband-Balls, begge gange med Alan på trommer, men 2. gang, sidst på vinteren, var det med en ny basunist, Arne Bue Jensen, fra Bohana Jazzband. Kontakten til *ham* var sikkert kommet i stand gennem Freddy, der spillede i flere andre sammenhænge og havde et stort *netværk*, som man ville sige i dag. Bandet var nu meget homogent og begyndte virkelig at lyde ”rigtigt”; vi havde også fået rutine og repertoire til at spille store jobs. Mens vi var i Slagelse, optog Karl Emil Knudsen søndag formiddag nogle numre med os. Ud på foråret fik vi et job i en studenterklub i Lund – atter med Alan og Arne Bue. Turen derover gik dengang med et af Øresundsselskabets små skibe fra Havnegade til Malmö og derfra videre i bil. Stemningen var høj, da vi skulle til at slutte, og vi blev tilbudt en ekstratime. Det ville medføre, at sidste færge hjem var gået, men vor impresario *Albertus* fik forhandlet hjem, at vi så fik flyvebilletter i stedet. Og sådan gik det til, at vi fik vor luftdåb med det lille 10 minutters hop over Øresund.

I forsommeren 55 var der stadig meget grøde i det københavnske jazzliv, og Adrians succesfulde orkester fra 1952 var begyndt at knage i fugerne. Henrik Johansen havde samlet et slags All Star-orkester (bl. a. med Arne Bue Jensen), der havde indspillet en EP af glimrende standard, efter danske forhold. Freddy Fræk var også med i denne gruppe og var nu, helt fortjent, på vej mod stjernerne. Nu viste det sig så yderligere, at Knud ("Pylle") var blevet tilbudt at spille hos (Adrians trompetist) Gunnar Jonsson, der også var i gang med at starte for sig selv. Vi spillede i stigende grad med varierende besætninger, og sidste gang, det gamle band var samlet, var 1/7 55 i Captain's Bar inde ved Kgs. Nytorv. Og endelig var jeg selv nået til det praktikår mellem 1. og 2. del, hvor man som stud. polyt. skulle ud i virkeligheden og lære "tonen på værkstedet"; dette år skulle fordeles mellem foretagender af lidt forskellig art, og et af disse kunne f. eks. være nogle måneders hyre som overtallig maskinassistent på et motorskib. Her var jo en oplagt chance for at se fjernøsten, et sted, man ellers aldrig ville få råd til at se (troede man dengang!), så der var ikke noget at betænke sig på. Ø.K.s "Pasadena" ville så afvente, at jeg påmønstrede den 14. juli 55. Det var unægtelig en hård åreladning for Dusty Road Muggers, der da også gik mere eller mindre i dvale. Turen blev en meget stor oplevelse, men hvad der tæller her er, at i stedet for en tur på ca. 4 måneder ud til Japan og retur, blev ruten undervejs omlagt, så rejsen nu fortsatte via USA's Stillehavskyst og hjem via Panama-kanalen, og det endte som et projekt af helt andre dimensioner end planlagt. Først sidst i januar 56 kunne "Pasadena" omsider – efter en tur Jorden rundt - skubbe sig gennem Frihavnens isflager og gå til kaj. Vi havde nærmet os byen sydfra, så da vi passerede Pyrolyseværket på Amager, kunne man se, at trods årelange anstrengelser var det *stadig* ikke lykkedes at få det i gang! En tur som denne kunne kun godkendes som 2 måneders praktik, så jeg var kommet uhjælpelig bagud i forhold til de 11, jeg skulle have, og det forfulgte mig resten af studietiden. Men jeg ville ikke have byttet.